

NÓGRÁDI

Miért drága a zsír Tarjánban?

Nógrádmegye
demokratikus
hetilapja.

UJSÁG

- Diszpolgárválasztás Kazáron
- Szerelmi dráma a Karancs utcában
- Tanoncélet
- Segítséget a görög népnek!

III. évfolyam. 50. szám.

Egyes szám ára: 40 fillér.

Salgótarján, 1947. december 14

Eljen a magyar-jugoszláv barátság!

Magyarország barátságl, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kötött Jugoszláviával. Tito marsall budapesti látogatásának és az egyezmény megkötésének felmárhatatlan jelentősége nemcsak a magyar demokrácia fejlődése szempontjából, hanem a kelet-európai népek barátsága és együttműködése szempontjából is.

A Hitler oldalán viselt háború befejezése után alig három esztendőre sikerült a magyar népek a nemzetközi elszigeteltséget leküzdve és a kulturális egyezmények után megkötött az első barátságl szerződést. Az a tény nyújt erre lehetőséget, — mint ahogy ezt Tito marsall mondotta, — hogy Magyarországon is, Jugoszláviában is igazt népi demokratikus rendszer van kialakulóban.

Ha jól emlékszik a magyar nép büszkeségének Tito marsall elismerése demokráciánk fejlődéséről, azért fel kell ismernünk még azokat a fokozatbeli különbségeket, amelyek a magyar és jugoszláv demokrácia között fennállnak. Bár demokráciánk jellege már kétségelenül népi jellegű, még sok erőfeszítés hiányzik ahhoz, hogy Jugoszláviát gazdasági és politikai téren utolérjük. Nem elég, hogy a föld után a bányák és a gyárak is a nép kezére kerültek, de ezeken a helyeken olyan lelkészességgel és lendülettel kell folytatni a munkát, mint amilyenre a jugoszláv újjáépítők és rohammunkások példát mutatnak.

Páldát mutattak erre azok a magyar ifjúságl önkéntes rohammunkások is, akiknek csapatát épp a napokban tüntették ki Jugoszláviában az első díjjal a nagyszerűen teljesített munkáért. A demokratikus Magyarországnak ezek az új harcsoái a régi harcsoókkal együtt segítettek a két nép közötti viszonyt szívélyes és barátivá tenni.

A nyugati imperialisták szívesen bangoztatták a Szojjetunióról hogy szláv tömb kialakítására törekszik a nem szláv népekkel szemben. Ezeknek felelt meg Tito marsall, mikor rámutatott arra, hogy a magyar nép nem szláv eredetű, de már ma is a legjobb és legbarátságosabb kapcsolatban vannak vele és csak egy maroknyi imperialista klékk akadályozza meg Nyugaton azt, hogy a legszorosabb és legszívélyesebb kapcsolatok fejlődjenek ki az összes népek között. Semmiéé foszlott a reakciók propagandaának az az állítása, hogy Magyarországot az ellenséges szláv népek gyűrtje veszi körül és ezért a magyaroknak a nyugati hatalmaknál kell segítséget keresni. A magyar-jugoszláv szerződés megkötése — amelyet

Zöldül a határban a vetés

A kedvező időjárás lehetővé tette, hogy a vetési munkát egész novemberben és december elején is folytatni lehessen. A vetések szépen kibajítottak és zöldelnek. Idelglenes adatok szerint a megye területén

a búzavetés 45 000 hold, a rozs-vetés 10 600 hold.

Mi az őszi vetéssel teljesen végeznek, előreláthatóan 65 ezer holdat, a tavalyinak 80 százalékat sikerül elérni. A vetést még a mostani időjárás mellett is folytatni lehet.

A 300 vagon őszi vetőmagból 280 vagon szétosztása megtörtént és lehetséges, hogy még érkezik néhány vagon. A vármegye gazdaközössége a

vetőmagosztással a legteljesebb mértékben meg van elégedve. Az időjárás eddigi alakulása most már jogos reményeket ébreszt a gazdáknak, mert a zöldülő vetés láttán érzik, hogy nem dolgoztak hiába és reménylik, hogy a következő esztendőben jobb lesz a termés. Bizonyosodott, hogy az MKP álláspontja helyes volt, mikor arra kerte a tanú dolgozóit, hogy minden erővel fogjanak hozzá az őszi szántáshoz, mert a munka eredménye nem maradhat el.

Az őszi szántás- és vetési munkálatok ellenőrzésére Mezőgazdasági Munkásokat Ellenőrző Bizottságokat

kell alakítani. A bizottságok legalább 3, legfeljebb 5 tagja lehet. A tagokat a termelési bizottság, a koalíciós pártok, a FÉKOSz, az UFOSz és a parasztszövetség küldötteiből kell sorbuzás utján megalkítani. A bizottság feladatai:

1. Hátról hátra járva megállapítani, hogy az igavonó állatok tulajdonosai előtt szántást kötelezettségüknek mennyiben tettek eleget.
2. az igavonó tulajdonosokról megfelelő kimutatást készíteni.

A bizottságokat három napon belül meg kell alakítani és ezek munkájukat 8 nap alatt kötelesek befejezni.

Drága a zsír Tarjánban

Az üzemi beszerzés segítene a zsirarak letörésénél

— Salgótarjánban minden drágább, mint Pesten — panaszzal, akik zsirukat ebben a bányavárosban élnek le. Jogos a panasz, mert a Pesten bekövetkezett olcsóbbodást a tarjániak még mindig nem érzik. Legutóbbban mutatkozott ez a zalmál. Pesten zsir szalonát és zsirt már hetek óta lehet 10—18 forintért kapni, míg Tarjánban csak a napokban szállt le a zsir ára 24, a zsirszalonát pedig 20 forintra. Az üzemi beszerzés hentesek a kisköfalban az árakat ki se írják, hogy a vevő csak az üzletbe betérve ismerje meg a magas árakat.

— A zsir és szalonna forgalma szabad — válaszolta a nyomozónak, akitől megkérdeztük, hogyan lehetne llt is a pesti árszínvonalat elérni —

A hentesek pedig azt mondják, miéért ne adjuk drágan, ha ezt az árat is megfizetik.

Legutóbb magam is kénytelen voltam Pestről hoztatni 2 kiló zsirt, mert akkor még 28 forint volt a zsir ára, mikor Pesten már 18 forintért megkaphattam.

Ha Tarjánban nem lehet a dolgozóknak olcsó zsirhoz jutni, akkor az üzemeknek kell legalább saját munkáikat segítségére sietni és zsirszalonát kiadjanak. Ha az üzemi dolgozók így olcsóbban hozzájuthatnak a zsirszalonátjukhoz, a tarjáni piacra is le fogja nyomni a zsirarat a csökkenő kereslet és a város többi részei is hozzájuthatnak az olcsó zsirhoz.

Szakassíts a „harmadik út” ellen

A budapesti és pesti környéki szociáldemokrata népmozgalom vasárnap üldöttkögyűlést tartott amelyen Szakasits Árpád elvtárs miniszteri elnökbélyettes mondott beszédet. A

rövidesen hasonló szerződészek fognak követni — békét és nyugalmat terem Európának ezen a vidéken. A jóviszonytovábbi fejlődését semmiféle imperialista mesterkedés nem fogja tudni megakadályozni. Köszönet érte Tito marsallnak és a jugoszláv népek, akik a szláv nemzetiségi politika alkalmazásával megvetették a dánavögyi népek együttműködésének és barátságának alapjait.

hitlerizmus leverésével a fasizmus nem halt meg, csak új alakot öltött — mondotta beszédében. — Fel kell sorakoznunk ellene a szocializmus frontján és csak ott, mert másutt nem lehet ságes.

Össze kell törni a tollat, amely leírja azt a szót, harmadik út.

A kongresszus végül határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a szocialista asszonyok tiltakoznak minden olyan törekvés ellen, akik a világ bármely részén a munkásszély képviselésében munkássellenes törvényt szavaznak meg és olyan kormányban vesznek részt, amelynek törekvései ellenforradalmiak. A nőkongresszus határozat alapján felkérte a pártvezetőséget: szóltsa fel a francia szocialdemokratákat, hogy lépjenek ki a kormányból.

A salgótarjáni szociáldemokrata bányászértekezlet és a Nógrád-Hont megyei végrehajtó bizottság is táviratot intézett december 7-án a pártvezetőséghez, amelyben sajnálatlul veszi tudomásul, hogy Franciaországban a kormány munkássellenes törvényeket hoz létre.

— Az értekezlet kéri, hogy pártunk vezetősége határozottan ítélje el ezt az eljárást és szóltsa fel a francia szocialistákat, hogy lépjenek ki a kormányból és a munkásszély egységes és győzelmes harcá érdekében fűzze szorosabbra a munkásszély harci frontját. — követelik táviratukban a salgótarjáni szociáldemokrata elvtársak.

Züllött leánybetörőt fogott a rendőrség

Egy acélgárban dolgozó özvegy-asszonynak, özv. Bulkoócsák padására tört be és lopott el különböző értékű keltt ruhameűeket mintegy három héttel ezelött Turcsányi Paula. A sokgyermekes özvegyasszony, akinek a ferje a fronton esett el, megette a földjeletését, de a rendőrség a betörő züllött leányt csak húzamosabb nyomozás után tudta elfogni, mert állandó bejelentett lakása nincs és tiltott kéjelgésből tartotta fenn magát. A rendőrség az özvegyasszonytól lopott holmit megfalta, sőt találtak nála még más helyről lopkodott holmit is. A züllött 19 éves leányt őrzetbe vették.

Az általános leányiskola karácsonyi vásárját december 15-én d. u. 4 órakor nyitják meg a polgári iskolában. Ugyanakkor nyitják meg a polgári iskola tornacsarnokában Horváth Gyuláné és tanítványa karácsonyi vásárját is.

Néhány szó a Nógrádvármegyei cukorrépa-termelésről

Az 1947. évi cukorrépa-termelésük befejeztével megindultak az 1948. évi cukorrépa-szerződéseket és ezt az alkalmat ragadjuk meg, hogy vármegyénk cukorrépa-termelésének kérdéseivel foglalkozzunk.

Itt elsősorban felvetődik az a kérdés, hogy vajon érdemes-e cukorrépa-termelni? Anélkül, hogy ehelyütt részletes számításokat végeznénk is, erre vonatkozólag meg kell állapítanunk, hogy

Feltétlenül érdemes és szükséges cukorrépa-termelni

Biztosra vesszük, hogy minden gazda végzett már számításokat a cukorrépa-termelés jövedelmezőségére nézve és ha összehasonlította egyéb terményei jövedelmével, kétségek nélkül ugyanezre a megállapításra kellett jutnia még az idel. aszályos évben is.

A répa ellenértéke fejében kapott cukor mennyiségétől függetlenül is rá kell mutatnunk arra a további szempontokra, amely minden világosan gondolkodó gazdát arra kell vezessen, hogy cukorrépa-termeléssel foglalkozzék és ez a szempont:

A takarmányhiány leküzdése.

A répa után a termelő gazdának visszajáró szelvényjándósság és szórplé-jándósság igen fontos tényezője a gazda takarmányellátásának és külön ki kell emelnünk vármegyénk cukor-gyárának, a selypi cukorgyárnak a

gyár termelőivel szemben tanúsított megértését, amivel az idel. aszályos évben távoli vidékekről belföldi szállításra vállalt rúpával sikerült termelői részére a járandóságon felül jelentős mennyiségű vételszelvényt biztosítani.

Ettől függetlenül is figyelemmel kísértük a selypi cukorgyár tevékenységét és örömmel állapíthatjuk meg, hogy a gyár szelvényekkel foglalkozik termelőivel, nem tekintik őket csak szűke üzletfeleknek, hanem tanácsokkal ellátja, szakképzett és közszeretnek örvendő felügyelői útján tanítja és munkájukban támogatja őket és ahol erre mód nyílik és szükséges, a termelők háza alá nyúl, mint az a fentebb említett szelvénysegítés esetében is történt.

Mind ezek ellenére azt tapasztaljuk, hogy vannak akik még mindig nem ismerték fel a cukorrépa-termelés jövedelmezőségét és országos jelentőségét és lehetetlen követelések támasztásával a cukorrépa-termelés ellen izgatnak. Időszereinek látjuk, hogy nyíltan megmondjuk, hogy azok akik ilyenkor felelőtlen követelésekkel zavart keltenek, vagy igyekeznek kelteni, eddig még soha nem voltak jelen akkor, amikor a cukorrépa-termelő gazdák jogos érdekeket követeltek képviselni.

Erre ugyan nem is volt szükség, mert

tudjuk, hogy a Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége a cukorrépa-termelő gazdáknak a kormány által is elismert hivatalos érdekképviselete és a szerv bízott a cukorrépa-termelők érdekeinek megvédésére. A Csosz folytatja le az 1948. évi répa-árának megállapítására vonatkozó tárgyalásokat, amit végső fokon a kormány hagy jóvá, tehát felesleges bárki másnak a beavatkozása ebbe a kérdésbe.

Éppen a cukorrépa-termelés jövedelmezősége és jelentősége miatt a gazdák érdekeiben erről a helyről hívjuk fel a figyelmet, hogy senki ne üljön fel felelőtlen izgatásoknak és ne halassza a cukorrépa-termelési szerződés aláírását, mert ezzel végeredményben csak saját magának okozhat kárt, ha egyrészt a megfelelő talajjelölésért elmulasztja, másrészt pedig kiteszi magát annak a veszélynek, hogy késői szerződés aláírás esetén esetleg nem kaphat a gyártól vétőmagot.

A magunk részéről is hozzájárulni kívánunk vármegyénk cukorrépa-termelésének sikeréhez és ezért lapunk hasábjain szakaszonként cikksorozatban fogjuk tárgyalni és ismertetni a helyes cukorrépa-termelés módjait és kérdéseit és bizunk benne, hogy ezzel szolgálunk a hazának, vármegyénk és nem utolsósorban a cukorrépa-termelő gazdák érdekeit. (X)

Homoktornyán ismeretlen tettesek elloptak egy disznót és kivitték az erdőbe. A szalonját lefejtették a busát pedig otthagyták. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

Irodalmi pályázat bányász-írók részére

A Bányavidéki Dolgozók Kulturális Szövetsége pályázatot hirdet:

1. legfeljebb 10-15 perces időtartamu színjátékra, amely rötdoban is előadható.

2. novellára,
3. versre.

Fenti pályaművek témáját illetően a pályázóknak szabad kezet ad, de megkívánja, hogy a felezabudult és hazáját építő bányász alakját örökítsék meg benne.

Pályázati határidő december 31. Jelítség pályaművek a Bányavidéki Dolgozók Kulturális Szövetsége, Budapest, VI. Munkácsy Mihály-u. 25. címére küldendők.

A három legjobb színjátékot 300, 200 és 100 forinttal, a három legjobb novellát 150, 100 és 50, a három legjobb verset ugyancsak 150, 100 és 50 forinttal jutalmazzák.

A pályadíjak jutalomösszegében nincs benne a színházi, vagy rádió-előadás és az esetleges kiadás honoráriuma. Pályadíjat nem nyert, de előadásra, illetve kiadásra méltó pályaművek dicsőretet kapnak és megkapják előadás, vagy kiadás esetén az érte járó honoráriumot.

SALGÓTARJÁNI KONFEKCIÓ MŰVEK

GROSZ JENŐ

Salgótarján, Rákóczi-ut 53 (vált Fő-utca)
Legelőnyösebb bevásárlási forrás. Rak-táron levő kész FÉRFI és FIU RUHÁK elismerten jó szabással és tartós hozzávalóval készültek; Dolgozó, ün-neplő és vőlegényruhák mérték után is megrendelhetők.

CIMEM PÉNZT ÉR!

Pártoljuk a helybeli iparos munkát. Mindenféle áru méterben is előadó.

Magyarország a népi demokrácia útján

Összevont pártnap volt Salgótarjánban múlt pénteken, melynek budapesti előadója Moravec László elvtárs, a XIII. kerületi pártszervezet titkára volt. Moravec elvtárs foglalkozott az augusztusi választások által előidézett helyzetben bekövetkezett döntő jelentőségű változásokkal. — *Véglegesén rátértünk a népi demokrácia útjára*, — jelentette ki. — A bankok államosításával a kapitalizmus gerincét törtük el. A Pfeiffer-párt ezétuzásával szétvertük a rémhírterjesztők központ-

ját. Megállítottuk az áremelkedéseket és a munkabírószágok felállításával döntő csapást mértünk a spekulánsokra. Sikerült az államháztartás egyensúlyát rendbehozni és 70 év óta először van Magyarországnak deficitmentes költségvetése. Az eredményeink ismertetése után a nemzetközi helyzettel foglalkozott Moravec elvtárs és az olasz és francia sztrájkbullámokkal szembeállította a magyar gazdasági élet fejlődését. Végül a munkásegység hangsúlyozásával fejezte be előadását.

Lehet-e az utcán ácsorogtatni a diákokat 10 perc késés miatt?

Szülők és nevelők szerint rossz a rendelet

Aggódó vidéki szülők intéztek levelet a „Nógrádi Ujság” szerkesztőségéhez. — A gyermekek egészségét kockára téve ki lehet-e zárni órákhoz az az vidékekről jött tanulókat, akik órákban kívül a vonat, vagy villamos késése miatt pár percet késik — kérdezik panaszos levelükben.

A múlt pénteki megyei pedagógus értekezleten is elhangzott ez a panasz a pedagógusok részéről. Egyetlen nevelő sem tudja nyugodt lelkiismerettel betartani a hivatalos rendelkezést, amely szerint a későn érkező diákokat az órától ki kell rekeszteni és

az iskolán kívül a hidegben ácsorogtatni.

A pedagógus szakszervezet főtitkárának, Béki Ernő elvtársnak is az volt a véleménye, hogy ez az intézkedés helytelen és javasolta, hogy a pedagógusok hagyják figyelmen kívül MI nem szeretnénk, ha pedagógusaink saját lelkiismeretükkel kerülnének szeszűtközésbe egy rendelkezés be nem tartása végett, ezért azt követeljük mind az érdekeltek szülők, mind a pedagógusok nevében, hogy ezt az elhibázott rendeletet haladéktalanul vonják vissza.

Ha a feleség elmúlt 60 éves, 18 forinttal többet kap havonta az öregségi járadékos

A népjóléti minisztérium legutóbbi rendelkezése alapján mindazoknak, akik az OTI-től öregségi járadékot kapnak, abban az esetben, ha a velük közös háztartásban élő és számloltatott jövedelemmel nem rendelkező házastársuk betöltötte a 60. életévét,

18 forinttal emelkedik havonta öregségi járadékuk. A járadékot többet helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni kell, hogy az öregségi járadékos házastársa betöltötte a 60. életévét és számloltatott jövedelme nincs.

Szerelmi dráma a Karancs-utcában

Tizenhat évi házasság után félteknység okokból öngyilkosságot kísérelt meg Garszki József, egy salgótarjáni kisiparos felesége. Mángyát rakott Karancs utcai lakásában és azon próbálta meg elégetni magát. Öngyilkossági kísérlete közben is ügyelt arra, hogy a ház tüzet ne fogjon. A konyhai tűzhely tetején először elégette az összes iratait, majd a bundája és értékes ruhája kerültek sorra. Az ágyból a matracokat is a tüzre tette és ezen akarta elégetni magát.

A szomszédok lettek figyelmesek a sűrűn kitérülő füstre és a padlás-lejárón keresztül ereszkedtek le a be-

zárt lakásba. A boldogtalan asszony a füstől megszédülve ajultán hevert a tűzön, azonban szerencsére könnyebb égési sebek árán sikerült megmenteni.

Értesitem a jogkereső közönséget, hogy ügyvédi irodámat Salgótarjánban, Tátra-u. 73. (Székely-u. 4.) alatt megnyitottam.

Dr. Wanka Dezső ügyvéd.

Finom SZÖVET, SELYEM és DIVATÁRU legolcsóbban

DOMBI-nál

Salgótarján, Rákóczi-ut 122.

Előre, a 3 éves tervért!

Békebeli minőségű

likőrök ismét kaphatók

„SALGÓ,”

likőr és rumgyárban

Salgótarján.

Vas- és

edényárak

Schmidt Ádám vaskereskedő,
Balassagyarmat, Rákóczi fej. út 34

Az MKP nógrádmegyei bizottsága a megyebizottság épületének

gondnoki állása

betöltésére megbízható, fiatal házaspárt keres.

KAZÁR nem az urak előtt hajt fejet, hanem az érte dolgozókat zárja szívébe

Néha-néha megjelent a múltban a Tolnai Világlapjában, vagy más divatos képelemben egy-egy kép díszes népviseletbe öltözött menyecske, vagy esetleg megnőzték a Gyöngyös-bokrétában, milyen táncot járnak: ez volt minden, amit Kazáról tudott a kívülvilág. Volt aztán másik oldala is a képnek, de azt nem mutogatták. Bányászatrágások, kemény harcok a csudósággal, a levert sztrájkok után az új szervezkedés és a harc továbbfolytatása egész a felszabadulásig. Erről mesél nekünk Komár László elvtárs, aki már 1915-ben tagja volt a szervezőbizottságnak és 1926-ban nyugdíjra bocsátották, mert meg akarták szabadulni tőle.

A nyomorúság, nélkülözések és a szenvedések ezekben nem voltak kíváncsiak a képelemben szerkesztői arra, ami a cifra népviselet mögött van. Magára hagyatva vitta a bányászok népe harcát a bányabárók és földesurak ellen. A gyér számú földmivelakosság sorsa egy volt a bányászokéval. S mikor a háború közeledése csak tetézte nyomorúságukat, mindenki otthagya őket, menekültek.

Legtöbbnyire azok menekültek, akiknek felnivalójuk volt, s így a község — az ország többi községeihez hasonlóan — megszabadult elnyomóitól. Aki a fenyegetések és parancsok ellenére a helyen maradt és a népszolgálatát választotta a fasiszmus szolgálatá helyett, azt a nép is szívébe zárta, mert a nehéz időkben nem hagyta cserben a népet.

Igy zárták szívükbe a község hőrosvát, dr. Vass Gyulát, aki tudta hogy a legnagyobb veszélyek közepette nem szabad a község lakosságának orvos nélkül maradni és a kúriai parancsok ellenére otthonmaradt. Hálójuk jeléül a kazáriak megajándékozták a legtöbbel, amit egy község adhat: *diszpolgárrá választották.*

A múltban is választották diszpolgárokat. Sőt túlsok is volt belőlük. De hogyan, milyen érdemek alapján? Elég volt több ezer hold urának lenni, kiúton érteni a nép nyuzásához és elnyomásához, hogy valaki „tekintélyt” vivjon ki magának és a szolgáló képviselőtestülettel megszavaztassa a diszpolgárságot. Így lett Kazáron diszpolgár a hírhedt Sztranyavszky Sándor, vagy dr. Zsoldos Béla. Az urak azonban ma már nem tekintélyek. — Tekintélyt ma már csak munkával lehet a nép előtt szerezni és ez a tekintély maradandóbb, mint amit a vagyon és a rang adott.

Zsufolt terem előtt olvassa Parfi Zoltán főjegyző a képviselőtestület november 23-iki ülésének jegyzőkönyvi kivonatát. Minden sora dr. Vass Gyula emberszeretetről és bátor megátartásáról beszél. „A betegeknek minden időben rendelkezésre állt... a kiürítési parancsok nem tett eleget... gyógykezeléssel ellátta betegelt, aknabecsapódások között hasonlóan sietett segítséget nyújtani három sebesült asszonynak...” emlékezik meg a jegyzőkönyv a helytállás nagyszerű példájáról. Minden orvos elmenekült, maga maradt az egész környéken, így került a bányakórház élére.

A terem hallgatósága lelkes tapsal fogadja a képviselőtestület határozatát és a képviselőtestület tagjai felvezetik az égő piros arcú embert az emelvényre, ahol a meghatódottságtól

megilletődve mond el néhány köszönet szót az oklevél átvételekor. Ugyanilyen zavarban hallgatja Zsuffa Kálmán igazgató-tanító és a többi szónok üdvözlő beszédét, pedig jogos a dicséret.

Nem szívesen váltak meg a kazáriak orvosuktól, de belátták: nagyobb célt szolgálnak vele, ha az egész vidék bányászát szolgáló bányakórház

élére állítják. — A kapcsolat azonban nem szakadt meg közöttük, sőt egész életre megerősítették. Megerősítetté nemcsak a diszpolgári oklevél, de az eszme és a célok közössége is. Dr. Vass Gyula pártját, a Kommunista Pártot választották a kazáriak is 926 szavazattal. Ez a kötelek a *legszerőbb*, mert ez biztosítja a jövőt.

Tanoncélel

Tanoniskolában a „szakszervezeti óra” előadója lettem. A kicsiny, 8—9 éves gyermekek testére szabott padok között hármával szoronglak a felöltött, 14—18 éves, gyakran 20 éves sibererek. Tanonckutatásunk mai állapota és a szufoltás mellett nem vártam nagy érdeklődést az előadás iránt. Kellemesen csalódtam, az érdeklődés nagyobb volt, mint hittem volna.

Az órán szabadon lehet vitatkozni, kérdéseket feltenni. A fiúk tettek is fel bőven kérdéseket. A kérdések legtöbbször megdöbbentő képet tárt fel a salgótarjáni tanoncok jelentős részének munkaviszonyairól.

Az IPOK-kal kötött kollektív szerződés VIII. fejezetének 4. pontja előírja, hogy

a tanono munkaidője 48 óra, ezen túl semmiféle módon nem szabad foglalkoztatni.

Csupán a munkahelyen végzett tisztogatási munkára vehetik igénybe legfeljebb 30 percig. Az 5. pont megszabja a fizetéseket, amely a kezdő szakmunkás fizetéséhez alkalmazkodik. Az első évesnél ennek 30, másodikévesnél 50, harmadévesnél 70 és negyedévesnél 80 százaléka. A kollektív szerződés

és az embereség bántómódot is előírja. Mégis hány panaszt halloztam hogy „a mesterem fizetés nélkül dolgoztat, azt mondja, örüljek, hogy dolgozhatom”, vagy „bajnaltól késő éjszaka kálk kell dolgoznom és a mesterem pofoz rádásul, mert fiatal korában is pofozták” és így tovább. Hasonló panaszok elhangzanak a salgótarjáni gyárak ellen is, bár itt valamivel jobb a helyzet, de az egyik gyárban előfordul például, hogy a másodéves tanoncot a kollektív szerződés ellenére akkoriban dolgoztatják, de csak órában fizetik és a munkaidő reggel 6-tól és este 6-ig tart.

Ezt a helyzetet meg kell szüntetni. Ha erős, egészséges munkásnemezedéket akarunk, akkor szigorúan ragaszkodnunk kell azoknak a jogoknak a betartásához, amelyeket a demokrácia a tanonccijuság számára kivívott. De elsősorban magán a tanonccijuságon van a sor. *Szervekedjétek fiúk és lányok, alkossatok meg a tanonccijuság szervezetét, a SZIT-et, hogy ne elszigetelt állatok szembe a törvény megszegésével, hanem szervezeitelek után biztositatok magatok számára a kivívott jogokat.* Ö. G.

Karácsonyi és újévi

ajándékok, mese, szépirodalmi, ima- és tankönyvek, töltőtollak, író- és rajzeszerek valamint egyéb irodalmi felszerelések nagy választékban és szolid áron.

Győry-nél

Salgótarján Szabadság-tér 2.

Zongora hangolást, javítást szakemberrel, olcsón, jótállással vállalok. KEMENESI zongorakészítő mester. Érdeklődés a kiadóhiv. ban

Eladó azonnali beköltözéssel elköl-tőzés miatt egy szoba, konyha, épületanyag és kb. 300 □ gyümölcsös. Érdeklődni lehet Arany szállítónál, Salgótarján.

Razzia az üzletekben

Razzia rendezett a salgótarjáni gazdasági rendezési osztály. Boros Ferenc hadnagy vezetésével. Nyomozó-tisztek fésülték át a város egy részének kereskedőit és sok kisebb, javarészt a rendelkezések nemismeretéből származó hibát találtak. Az ellenőrzés tovább folyik és az eddigi figyelmeztető jellegű intézkedések után a továbbiakban az előforduló esetekben a *kihágást vagy bűnvádi eljárást is megindítják* a rendelkezéseket be nem tartó kereskedőkkel szemben.

Nem szívesen

rendszeresítjük a vitát Szocialdemokrata testvértársunk Nógrádmegyei betilapjával, a „Nógrádi Hírek”-kel. Ha mégis tesszük, ezt csupán a munkásmozgalom egységének és a szocializmus célkitűzéseinek szolgálata okozza. Sajnos a „Nógrádi Hírek” még nem jutott el addig a felismerésig, ameddig testvértársunk föltámaszt és föltámasztott. Szakasztu Árpád és Marosán György elvtársak eljutottak a munkásmozgalom döntő kérdéseihez megítélésében. Szakasztu elvtárs ugyanis a Rudé Právo-nak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a magyar szocialisták a jobboldali irányzatokat ki akérik küszöbözni, a szocialistáknak fel kell ismeriük, hogy harmadik ut nincs. Marosán elvtárs pedig latabánál beszédében hangsúlyozottan foglalkozott az egyetlen munkáspárt kérdésével és kijelentette: *aki azt mondja „fuzió soha”, vagy azt, hogy nem lesz fuzió — az szertem nem szocialista, az Marx egész politikáját és szellemét megtagadja.* A „Nógrádi Hírek” tudósításából kihagyja a beszédnek ezt a részét és ezzel csak alóbbuzza az előző heti számában elfoglalt fuzióellenes álláspontját.

Hasonló szellemben tudósított a „Nógrádi Hírek” az antwerpeni szocialista értekezlet eseményeiről is. Mg a jobboldali szocialisták frázispolitikájára jellemző többségi határozatokat részletesen ismerteti, sőt még a demokratikus tetteket követelő kisebbségi javaslatról, amelynek benyújtól körült a Magyar Szocialdemokrata Párt is szerepel, meg sem emlékezik. Pedig a kisebbségi javaslat követelte *Franco megbuktatását* az „egységes fellepes” helyett, elítélte a *mostani görög kormány érdekében történő reakciós és kapitalista intervenciókat*, míg a jobboldal „bármiféle külföldi beavatkozás”-ról beszélt és olyan politikát követelt, amely a Marshall-terven épül fel és ellenzéke a kommunizmusnak.

Nem hinnék, hogy lapírsunk a Bevinnek, Leon Blumok és Saragotok, a munkásáruló jobboldal szellemében kívánja tájékoztatni olvasóit. Eppen ezért nem is szívesen folytatjuk a vitát. Csupán arra kérjük lapírsunkat, hogy a munkásosztály és a nemzet érdekében pontosabban határozza el magát a jobboldaltól!

Segítséget a görög népnek!

A görög nép szenvedéséről és felszabadító harcáról beszélt Porphyrogenis Militades elvtárs a Szakszervezeti Tanácsnak a Sportcsarnokban megtartott pénteki összehívásán. Elmondotta, hogy a német fasisztákkal vívott harc sikeres befejezése után *hogyan drúlla el a görög népet az angol „szővelés” és hogyan támadott szabadsága ellen.* A görög nép 3 esztendővel a németek kiűzése után is folytatni kénytelen szabadságharcát. Leírta, hogy milyen *nyomort és polgárháborút jelentett az amerikai „segítség”, amely csak a görög nép elnyomóinak jelentett segítséget.* *„Ami népünk hőstes küzdelmével és a demokratikus népek támogatásával meg fogja hiusítani az imperialisták tervei.* *Miénk lesz a győzelem!”* lejezte be Porphyrogenis elvtárs.

Az összehívásán határozati javaslatot fogadott el. A görög népnek támogatásra van szüksége, hogy harcát

sikeresen folytathassa. Erért az összehívás helyes és szükségesnek tartja, hogy a Szakszervezeti Tanács bizottságot hozzon létre, melynek feladata a görög szabadságharcosoknak nyújtandó segítség megszervezése. Felhívja az összehívás az ország összes szakszervezeti csoportjait, az Iszmi bizottságokat, bizalmi testületeket, hogy helyiségekben, illetve otthonaikban szervezzenek illiközös gyűléseket és hozzanak létre segélybizottságokat — mondja a határozati javaslat.

A lakodaltról bányatelep dolgozó rendkívüli gyűlésen egybanguan elhatározták, hogy három hónapig fizetésük egy százalékát a szabadságukért béli harcot folytató görög dolgozók megsegítésére felajánlják. Hisszük, hogy a salgótarjáni dolgozók is követik rövidesen példájukat.

Olvasd a SZABAD NÉP-et

Gazdasági tanácsadó

Decemberben 25 milliót kap a mezőgazdaság

A beruházások során 4 milliót fordítanak a munkanélküliség enyhítésére, másfél milliót döntési munkákra és másfelét bekötő utak építésére. Ar- és belviz mentesítésre 800 ezer, kiavasut építésre 300 ezer, állami rizstelepek létesítésére 300 ezer forintot.

24 millió forintot az állattenyésztés fejlesztésére, 1,5 millió forintot a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztésére fordítanak. Ebből az összegből fedezik az agrártudományi egyetemen páraosztályok számára létesített tanfolyam költségeit, azonfelül több közép- és alacsony fokú szakoktatási intézményt létesítenek és tilt mezőgazdasági tanfolyamokat szerveznek.

A gazdák tavaszi műtrágya ellátására 5 millió forintot, falusi iskolák, orvosi és laitolói lakások építésére másfél millió forintot fordítanak a 3 éves terv decemberi részéből. Ezekben felül jelentékeny összeggel támogatják a szövetkezeteket, a háziipari tanfolyamokat és a növénynevelést.

Az olcsó textilellátás során az Anyag- és Árhivatal a parasztság nál csak az 5 holdon aluli birtokosokat vette számításba. Igazságtalannak tartjuk, hogy az ennél magasabb birtokkategóriákat kihagyják a tipustextil ellátásból. Reméljük, hogy a Gazdasági Főtanács az akciót a 15 holdas gazdáknak ki fogja terjeszteni.

Mérséklik a gazdák terménybeszolgáltatási kötelezettségét

A közellátási miniszter mérsékelt a beszolgáltatást. A mérséklés a földadószerződéses gazdákra érvényes a laza homok, szikes, vagy köves terület után.

A földadószerződéses mértéke: 70 százalékos, ha a földadószerződéses mértéke 70 százalékos, b) 90 százalékos, ha a földadószerződéses mértéke 70 százalékos, c) 100 százalékos, ha a földadószerződéses mértéke 90 százalékos.

A terménybeszolgáltatás mérséklését nem kell külön kérni, mert a községi eljárással a földadószerződés alapján ezt hivatalból hajja végre. Csak a laza homok, a szikes és köves területeknél kell kérni.

Zászlóavatási ünnepélyt rendez szombaton este 7 órakor a Mátyásfalvi Erdőművelésügyi MKP szervezte. A zászlóavatási ünnepélyen az MKP központja is képviseltetni fogja magát.

Kuhinka és Weinstock
Salgótarján
Rthócz ut 33.
Tűz, síkósvég TÁBLÁTVÉG
Vidéki asztalosoknak kedvezményes kiszolgálás. Lámpák, üveg, porcellán, kőedény, kőműves kerámia.
Esküvő, bankettre hűtőszekény. Előszékony és pontos kiszolgálás

Kécskő-fürdő, női kabátot, szővetárat,
SZÉPET és OLCSÓT
Friedmann-testvérek
SALGÓTARJÁN
ruhájában vásároljon.
„FRITEX” ruhák semélt napfénytől
A régi szolid kiszolgálás.

SPORT

Balszerencsés döntetlen

SalBTC-Elektromos 1:1 (1:0)

Balszerencsés mérkőzést vívott a Stéccé Az Elektromos is sokat támogat, azonban a SalBTC jóval közelebb áll a győzelemhez, mint budapesti ellenfele. Az első félidőben váltakozó játék után *Csubarda* megszerezte a SalBTC vezető góliját. A második félidőben is több gólhelyzet volt a SalBTC-nél, azonban górra váltani nem tudta fölsőnyét. A második félidő utolsó percében *Debrecent szerencsétlenül üngölgével* egyenlített az Elektromos.

A SalBTC-nél semélt megmutatkozott az erőnlét teljes bíránya. Egyénileg *Oldh, Debrecent és Csubarda* játszott jól, míg az Elektromosból *Vassal, Pérmándi és Fényl* dicsérelhetők.

A mérkőzés után megkértük Salgótarján egyik neves sporttemberét, *Mayer Sándort*, nyilatkozson a SalBTC órai szerepléséről.

Véleményem szerint a Stéccénél az egész folyamán az erőnlétbírány volt tapasztalható — mondotta. Az itthoni mérkőzéseknél jól láthatjuk, hogy mikor az ellenfél a második félidőben mindig erősíteni tudott, akkor a SalBTC visszaesett és az elég volt ahhoz, hogy az ellenfél megszerezze az egyik, vagy akár mind a két pontot. Az erőnlétbíránynak tudható be, hogy a centárorunk góliáronyban szenved. A SalBTC vezetősége nem tud ezen segíteni. Számítalanszor látja az ember, amikor egy-egy mérkőzésen a játékosok mindent megtesznek annak érdekében, hogy ellenfelük győzelemre vigyák, azonban ez az akarás hiabavaló, ha az ellenfél erőnlétben magasra feleltük áll. Emlerem azt, hogy játékosállományunkban lévő futballistáinkat a futball tudományára megtanítani már nem lehet — mint ahogy az illetékesek kijelentik — de erre nincs is szükség. A mi játékosaink tudnak futballozni, azonban ha egy

játékosnak nincs erőnléte, igyekszik szabadulni a labdától, ereje nincs a kapu előtt a lövéshez és már késő a rossz játék, a vereség. A SalBTC vezetőségének tavaszra összeesorrított ököllel, ha kell, a legszigorubb eszközök alkalmazásával el kell érnie azt, hogy a csapat a klesést elkerülje és a SalBTC lelkes közönségét megtartsa.

Ugyancsak megkértük a Nógrádi Ujság e heti típpjének összeállítására Mayer Sándort. Jólata a következő:

Szolnok—Csepel	2
Haladás—ETO	1
Vasas—Ferenccváros	x
MTK—MATEOSz	2
SBTC—Ujpest	2
DVSC—Szac. Barátság	1
Gágyár—III ker. Madisz	1
Váci SE—UMTE	x
Magyar Igazságügy—	
Országk Igazságügy	1
Csepeli MTK—BTK	1
FTC—EHC chur (Svajc)	1
MTK—Vasas vízilabd	1

Embersportfogadás

TOTÓ

Akarod, hogy Magyarország részt vegyen az olimpián? Akarsz minden feluba sportpályát? Akarod a magyar stadiont? Akarod a főmegeportot?

A célok érdekében fogadj!

Nyerhetsz!

A tipszelvények kaphatók: trafikokban osztályosrajtél: főarustóknál, alárustóknál, postabivakolatoknál, Ibusznál.

Tipszelvény ára, 3 30 Ft.

A státuszrendezés és a lakáskérdés szerepelt a pedagógusok salgótarjáni taggyűlésén

Pedagógus taggyűlést rendeztek vasárnap Salgótarjánban, amelyen *Béki Ernő* elvtárs, a szakszervezet főtitkara is megjelent. Az értekezlet első napirendi pontja a pedagógusok panaszainak felsorolása volt. E közben a Salgótarjánban *égető lakáskérdéssel* foglalkoztak, de igen sok szó esett a státuszkerdeésről, az OTBA-ról és a többi fájó kérdéscről.

Válaszabán *Béki Ernő* főtitkár ismertette a 4080-as rendeletet, amely a pedagógusok státuszrendezését teremtette meg és amelyet a szakszervezet a MKP-val karöltve 4 hónapos harc után vívott ki. Most tovább kell menni — hangsúlyozta — és a nevelői karnak, mint magasfoku szakképzéssel kívánó munkát végző rétegnek a megbecsülése érdekében a 4080-as rendelet további fejlesztésén kívül a nevelői pótlék valamilyen formában való visszaállítását kell elérni. Tartózkodtan, hogy a próbarendőr és a kezdő tanító fizetése között a tanító rovására van különbség, — jelentette ki. Foglalkozott ezenkívül a többi nevelőket érintő kérdésekkel is.

Az MKP nevében *Hovanecz Béla* üdvözölté az értekezletet. A lakáskérdés megoldása terén megígérta

az MKP nevében, hogy teljes sullyal fognak állni a pedagógusok jogos igényei mellett.

Végül arra kérte a nevelőket, hogy az egészséges, demokratikus politikai rendszer felé törekedjenek.

4 napos MUNKASZÜNET karácsonykor!

A Gazdasági Főtanács intézkedése szerint december hó 21-én, az úgynevezett aranyvasárnapon mindenütt teljes munkanapot tartanak, az üzletek pedig este 8 óráig kötelesek nyitva tartani, hogy a dolgozók is megvásárolhassák karácsonyi szükségleteiket.

Erre az intézkedésre azért van szükség, hogy december hó 27-ét, a karácsony utáni szombatot a 3 éves terv károsodása nélkül teljes munkaszünetté nyilváníthatassák.

Párthírek

Aláblakban közöljék az MKP nógrádmegyei bizottsága által az utóbbi hetekben a fogymai ügyekben hozott döntéseket.

A megyei bizottság jóváhagyta a gépgyári pártszervezet kizárását határozatát *Salah Ferenc* és *Tóth Sándor* salgótarjáni, valamint *Kovács József* kazári párttagok ellen, akik a gépgyárból kilyhakat loptak, ami miatt a bünvádi eljárás is megindult ellenük.

Az acélgyári pártszervezet kizárta az MKP tagjai sorából *Berta János* úrmi főbízalmi domagóg, párt-szerűtlen magatartása miatt. *Berta* a felelősségrevonás alkalmával a vezetőséggel szemben is durván viselkedett. Ugyancsak kizárta *Berta László* műbelybizalmi párt-szerűtlen magatartás antiszemita izgatás és domagóg hangulatkeltés miatt. A megyei bizottság mindkét kizárást jóváhagyta.

A forgácsi pártszervezet kizárta *Kotroczó Ferenc* forgácsi párttagot kommunistaához nem illő fogymelmezeien párt-szerűtlen viselkedése miatt. *Kotroczó* egy nem teljesíthető kérés alkalmával doronggal támadt az ú. b. elnökre. A megyei bizottság a kizárást jóváhagyta.

A megyei bizottság kizárta az MKP tagjainak sorából *Nagy Gábor* volt nézati titkárt, a volt körzeti titkárt részegeskedés, durva viselkedés, verkedés, párt-szerűtlen magatartás és antiszemita meggyilkozások miatt.

Ugyancsak kizárta *Hercegh Imre* salgótarjáni párttagot, aki az I. körzet vezetőségét félrevezetve két évre visszamondbra fizetett ki tagzági díjat azzal a céllal, hogy a központi gazdasági osztályon autótársárlásnál előnyhöz tudjon jutni. A megyei bizottságtól kapott ajánlólevelet felbontotta és abba 100 forintot csempésztve nyújtotta át a kapott levelet a központi gazdasági osztály tisztviselőjének, azt valva, hogy így ügyét kedvezőbben intézik el.

Jóváhagyta a megyei bizottság a baglyasaljai pártszervezet határozatát *Simonyi Sándor* és *Paraszt József* baglyasaljai párttagok kizárásáról, akik kocsmában borogva zenészekkel játszották a „Horby Miklós katonája vagyok” kezdetű dalt és párt-szerűtlen magatartást tanúsítottak.

Jóváhagyta a márkházi párt-szervezet határozatát is *Bodnár József* tag kizárásáról, aki részegeskedésével a község lakossága előtt rossz szímben tüntette fel az MKP-t és részeg állapotban a párttitkárt is megütköztet és bántalmazta.

Kizárta a megyei bizottság az MKP tagjai sorából *Dénes Sándor* Gábor, volt ságujelviszi körzeti titkárt, aki annak ellenére, hogy két hónapos pártlekölti végzett részegeskedésével és párt-szerűtlen viselkedésével rontotta az MKP hírnevét, a párt vagyonának bűtlen kezelésével pedig anyagilag is súlyosan megkárosította. A kizárás határozat mellett a bünvádi eljárást is megindították ellene.

„Az x-ét fölött cikk” „szellett közlemények”

„NÓGRÁDI UJSÁG”

demokratikus hetilap.
Feltételek szerkesztő: ÖTVÖS GEZA
Feltételek kiadó: BALAZS ISTVAN
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Szabadság-tér 45. sz.
Postatakarék csekkszám: 19.718

Nyomtatott: Végli Kálmán könyvnyomdájában Salgótarján, Rthócz ut 66.